

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

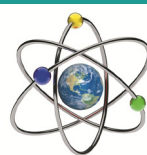

№2(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 962 sahifa,
2-fevral, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woosyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'quvchilarni intellektual rivojlantirishning psixologik omillari.....	22
<i>Ashurov Ramzidin Ramazonovich</i>	
Maktabgacha ta'limda bolaning kitobxonlik madaniyatini shakllantirishda oila bilan ishlashning nazariy asoslari	27
<i>Jumanova Fatima Uralovna, Allaberganova Munisa Begimboy qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishning metodologik asoslari	32
<i>Jo'rayeva Nargiza Tairovna, Bekbergenova Yulduz Tanirbergen qizi</i>	
Faoliyatli yondashuv asosida maktabgacha 6-7 yoshli bolalarda nutqiy ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi	35
<i>Ziyodullayeva Mohirabonu Ikromjon qizi</i>	
Davlat ta'lim muassasalarida manfaatlar to'qnashuvini boshqarishning tashkiliy-huquqiy mexanizmlari ...	39
<i>Xaybatullaeva Sojidxon Ziyatullayevna</i>	
Umumta'lim maktablarida jismoniy tarbiya darslarining samaradorligini oshirishda integratsion yondashuv	42
<i>Kamoliddinov Mirzohid</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda interfaol metodlarning samaradorligi	45
<i>Kamoliddinova Dilnoza Axmadilaxanovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kreativ faollikni rivojlantirish mexanizmlari.....	48
<i>Nurjanova Rayxan Urazbaevna</i>	
Sinf biologiya fanini o'qitishda TIMSS topshiriqlardan foydalanish metodikasi va baholash mezonlari	52
<i>Xaitboyeva Dilorom Rustam qizi</i>	
Qandli diabet tashxisli bemorlarda shaxs tuzilmasining emotsional komponentlari	56
<i>Sadikova Umida Botirovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirishda pedagogik diagnostikani amalga oshirishning natijaviyligi	60
<i>Maxmutazimova Yulduz Raxmatovna, Qodirova Shaxnoza Saidazim qizi</i>	
Kasbiy imij shakllanishida psixologik jihatlarning tafovutlari	64
<i>Aminova Dilnoza Orifjonovna</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining jamoa bilan ishlash jarayonida yetakchilik kompetensiyalarini rivojlantirish	69
<i>Abdiyeva Fazilat Fayzulla qizi</i>	
Kichik maktab yoshidagi bolalar shaxsi rivojlanishida psixologik moslashuvning tipik xususiyatlari	73
<i>Mirsaitova Guzal Baxodirovna</i>	
Oliy ta'lim tizimida variativ modellastirish asosida talabalarning kreativ faoliyatini rivojlantirishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarining qo'llanilishi	76
<i>Quvvatova Mohira Hikmatillayevna</i>	
Interfaol treninglar orqali o'qituvchilarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish tajribasi	79
<i>Abdiyeva Shodiyona Yodgor qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy qadriyatlar asosida axloqiy tarbiyani shakllantirishning ahamiyati.....	82
<i>Zulayxo Nazarova, Qarshiboyeva Muxlisa Ismatullo qizi</i>	
Ijodiy qobiliyatni o'stirishda pedagogik mahorat va innovatsion metodlar	85
<i>Mutallibova Odinaxon Mirzaolimjon qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarida olimpiadalarga tayyorlashda masalalar yechish texnologiyasi 11-sinf misolida	89
<i>Aslonov Xayrullo Shukrullo o'g'li</i>	

Bokschi qizlarni texnika taktikasini takomillashtirish.....	94
<i>Axmedov Latifjon G'ayrat o'g'li</i>	
Ixtisoslashtirilgan terminologiyaning asosiy lingvistik xususiyatlari	99
<i>Axmedova Dilnoza Anvarovna</i>	
Interfaol metodlar orqali zamonaviy darslarni tashkil etishning o'ziga xos tendensiyalari	102
<i>Bakirov Otabek Bo'ranovich</i>	
Boshqaruv psixologiyasi terminlarini tarjima qilishning metodologik muammolari	106
<i>D. J. Norboyeva</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida oliy ta'lim muassasalari talabalari ruhiyatiga virtual muhitning salbiy ta'siri	110
<i>Giyosov Ulug'bek Eshpulatovich, Turayeva Nigora Husniddin qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	113
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kognitiv qobiliyatlarni shakllantirishda zamonaviy pedagogik yondashuvlar	117
<i>Jumayev Xushboq Soatmumin o'g'li</i>	
Principles of Organising Autonomous Learning.....	121
<i>Khazratova Zukhra Mamaraimovna</i>	
Najot – ta'limda, najot-tarbiyada	124
<i>Mo'minova Manzura Mamasodiqjonovna</i>	
Educational Potential of Museum Pedagogy and Criteria for its Application in Developing Historical Thinking of Pre-Service History Teachers.....	127
<i>Niyozov Javlonbek</i>	
Landshaft dizayni vastasida bo'lajak maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining estetik va kreativ ko'nikmalarini rivojlantirish	131
<i>Radjapova Zuxra Tirkashevna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik merosida shaxs psixologiyasi masalalari.....	134
<i>S. O. Mamarasulov, D. A. Egamberdiyeva</i>	
TBL metodini qo'llash orqali o'quvchilarning madaniyati va ijtimoiy muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish....	138
<i>Sodikova Oyshakhon Muxammadsodik</i>	
Pedagogik innovatsiyalarni boshqarishning nazariy-metodologik asoslari.....	142
<i>Solihova Barno Sodiq qizi</i>	
Boshlang'ich ta'lim magistratura talabalarining ijodiy faolligini rivojlantirish shart-sharoitlari	146
<i>Yarmatov Shermo'min Rahmatovich</i>	
Формирование готовности родителей детей старшего дошкольного возраста к выполнению воспитательной функции в семье.....	149
<i>Атаджанова Сохиба Талиповна</i>	
Redjio pedagogik yondashuv asosida maktabgacha katta yoshdagi bolalarda mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish pedagogik muammo sifatida	152
<i>Djamilova Nargiza Nuritdinovna, Otahonova Marjona</i>	
Talabalarda algoritmik kompetentlikni rivojlantirishning sun'iy intellekt va Big Data Analytics asosida o'quv faoliyatini real vaqt rejimida kuzatuvchi va boshqaruvchi konseptual modelni takomillashtirish.....	155
<i>Kayumova Nazokat Rashitovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida chet tili o'qituvchilari va talabalar o'rtasidagi interaktsiyaning pedagogik samaradorligi va innovatsion mexanizmlari	163
<i>Eshonqulova Umida Xolmirzayevna</i>	
MTTlarda nutqni rivojlantirishga doir mashg'ulotlarda interfaol usullardan foydalanish texnologiyasi	168
<i>To'laboyeva Iqbolaxon Olimjonovna</i>	
Ta'lim jarayonidagi konfliktlar.....	173
<i>Abulova Mohigul Komiljonzoda</i>	
Talabalarining bolalarda ijtimoiy moslashuvni shakllantirishga kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish	176
<i>Inomova Mahliyo Yusuf qizi</i>	

Shaxs tuzilmasida ma'naviy intellekt: nazariy-metodologik tahlil va psixologik interpretatsiya	179
Mirxoliqova Charos Xabibullaevna	
18-20 yoshli belbog'li kurashchilarning musobaqa oldi jismoniy tayyorgarliklari	183
Muzafarov Muxammadali Maxsudovich	
Talabalarda mustaqil ta'lim topshiriqlaridan foydalanib kasbiy madaniyatini rivojlantirishga zamonaviy yondashuvlar (boshlang'ich ta'limda tarbiya fani misolida)	187
Yadgarova Surayyo	
Maktab o'quvchilariga pedagogik ta'sir ko'rsatishda o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish	190
Yo'ldoshova Shahlo Shukurullo qizi	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini ma'naviy-ma'rifiy faoliyatga tayyorgarligini rivojlantirishning nazariy tahlili	194
Yusupova Sanobar Odil qizi	
Типология научного текста: от жанровой классификации к дискурсивной модели	197
Бахтияр Катибжанович Саттаров	
Взаимодействие педагога и семьи в профилактике и преодолении стресса у детей дошкольного возраста	201
Г. С. Алиходжаева, Х. Рахимова	
Условия эффективности инклюзивного образования	206
Г. С. Алиходжаева, Л. О. Бекмуродова	
Педагогическая готовность к обучению в школе детей билингов	211
Г. С. Алиходжаева, Н. А. Ганиева	
Педагогические условия формирования эмоционального интеллекта у дошкольников	216
Джалилова Феруза Намазовна	
Milliy meros va musiqiy madaniyatning yosh avlod tarbiyasidagi o'rni	219
Zuhridin Azizov	
Госпитальная школа как пространство поддержки и развития ребёнка (на примере госпитальной школы при детской клиники Синсиннати, США)	222
Муминов Р. Р., Хакимова Н. Х., Набиева Г. Г.	
Интерактивные формы работы в процессе профориентации детей дошкольного возраста	227
Н. Т. Жураева, С. М. Ахмеджанова	
Samarali hamkorlikdagi faoliyatga tayyorlashga oid yondashuvlar	231
Hojiyeva Zulfiya O'ktamovna	
Поэтапное вовлечение детей с расстройствами аутистического спектра в дошкольное инклюзивное образование: комплексный анализ научно-теоретических и практических подходов	234
Сабина Рагимова Ровшан кызы, Айсель Масимова Арастун кызы	
Umumta'lim maktablarida fizika fanini o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	245
Allaniyazova Bibigul Sarsenbay qizi	
Boshlang'ich sinflarda ona tili va o'qish savodxonligi darslariga kreativ fikrlash asosida tayyorlash	248
Botirova Jumagul Chori qizi	
Boshlang'ich sinflarda fanlarni o'qitish metodikasini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishni boshqarishni takomillashtirish	254
Kaypova Gulnara Muratbaevna	
Umumta'lim maktablarida tabiiy-ilmiy savodxonlik ko'nikmalarining rivojlantirish masalalari	257
Davletova Hamida Xasan qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini ma'naviy axloqiy ruhda tarbiyalashning psixologik jihatlari	261
Fayzullayev Ermat Majidovich, Ortiqova Mashxura	
Orkestr va ansamblarning fan sifatidagi o'rni va tarbiyaviy ahamiyati	265
Fayzullayev Ermat Majidovich	
Maktab fizika darslarida interaktiv dasturlar va simulyatorlardan foydalanish metodikasi	269
Xayriddinova Malikaxon Qodirxon qizi	

Musiqada midi musiqiy cholg'ularning raqamli interfeysi.....	274
<i>Omonov Xasanxon Sulaymonovich</i>	
Karyera o'sishida gender tafovutlarning ahamiyati.....	277
<i>Yulchiboyeva Nazokatxon Iqboljon qizi</i>	
Bo'lajak musiqa o'qituvchilarining kreativlik sifatlarini rivojlantirishga ta'sir etuvchi pedagogik omillar	283
<i>Omonov Xasanxon Sulaymonovich, Normuradova Nafisa Kuchkarovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning ekologik tarbiyasi – ijtimoiy pedagogik muammo sifatida	287
<i>Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Marjona Atoyeva Ismat qizi</i>	
Ilk yoshdagi bolalar psixologiyasi va rivojlanish xususiyatlari.....	291
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Ne'matjonova Gulzira Ne'matjon qizi</i>	
Jadid pedagogik tafakkurida "o'qituvchi" fenomeni.....	294
<i>Xushbokov Oybek Uralovich</i>	
Maktabga tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarida savol berish malakalarini shakllantirish	296
<i>Erhanova Nasiba Absayitovna</i>	
Musiqiy ta'limda xalq va zamonaviy qo'shiqlar vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning etnomadaniy komponentlarni shakllantirish	298
<i>Qurbanova Muslima Shavkatbek qizi</i>	
Umumta'lim maktablari o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini tarkib toptirish metodikasi (biologiya fani misolida).....	300
<i>Akmalova Farida Dilmurod qizi</i>	
Maktabgacha ta'limda adaptiv ta'lim texnologiyalari yordamida bolalar ijodkorlik ko'nikmasini shakllantirish mazmuni.....	304
<i>To'xliboyeva Zuxra Abdumutal qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi iqtidorli bolalar bilan ishlashda ta'lim texnologiyasi	308
<i>Xudoyberdiyeva Durdona Baxodir qizi</i>	
Pedagogik-psixologik qarashlarda otaning oiladagi o'rni haqidagi tasavvurlarni shakllantirish dinamikasiga oid fikrlar talqini.....	311
<i>Karshiyeva Dilafuz Suyunovna, Maxamatova Munisa Mamirzo qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tilini o'qitishning nazariy va amaliy asoslari	314
<i>Axmatqulova Maxfuza Shuhrat qizi</i>	
Integrativ yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarda interpersonal intellekt ko'nikmalarini rivojlantirish ...	318
<i>G'ulomova Oychehra No'monjon qizi</i>	
Etnomadaniy qadriyatlarni integratsiyalashgan ta'lim jarayonida maktabgacha yoshdagi bolalarga singdirishning samarali yo'llari	321
<i>G'ulomxo'jayeva Mushtariy Elmurod qizi</i>	
Boshlang'ich sinf ona tili darslarida grafik organayzerlardan foydalanish	324
<i>Iroda Isroilova</i>	
Buxoro iqlimi va tabiiy resurslaridan samarali foydalanish: ekologik va fizik-geografik yondashuv	329
<i>Mardonova Saodat Muzaffarovna</i>	
Effective Traditional and Innovative Approaches in English Language Teaching: Evidence From EFL Classrooms	333
<i>Yuldoshev Khaydarbek</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining lug'at boyligini rivojlantirishda lingvopedagogik yondashuvning nazariy-metodologik asoslari.....	336
<i>Allayarova Sojida Umirzakovna</i>	
Механизмы использования цифровых педагогических технологий для обеспечения непрерывности образовательного процесса учащихся начальных классов в условиях длительного лечения	339
<i>Турсунова Д. З., Холлиева Н. Х.</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'tkazilgan o'yin faoliyatlarini bolalar ovozi talaffuzining takomillashuviga ta'siri	342
<i>Kattaxo'jayeva Shaxlohon Bohodirovna</i>	

O'qituvchilar tayyorlashda pedagogik innovatsiyalar va milliy kontentni integratsiya qilish strategiyalari ...	344
Rahmatova Feruza Qudrat qizi	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlash jarayonini tashkil etishda tizimli yondashuv	348
Abdusamatova Nargiza Jamoliddinovna	
Moliyaviy savodxonlik asoslarini shakllantirish uchun "Tejamkor bola" o'yinli ta'lim faoliyatini asosida ishlashni takomillashtirilish.....	352
Rizayeva Munisxon Maxkamovna	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida byudjet hisobi standartlariga (BHS) muvofiq buxgalteriya hisobini tashkil qilish va yuritish tartib-qoidalari.....	356
Boltayev Ahmad Rustamjonovich	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari moliyaviy munosabatlarning huquqiy asoslari	359
Boymuradov Normurod Abdusadikovich	
Oliy ta'lim muassasalarida jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishning metodologik asoslari.....	362
Ma'rufov Mansurbek Musajonovich, Xonimov Mirqosim Samatqul o'g'li	
O'smirlarda liderlik xususiyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	367
Salayeva Dilafuz Buranovna	
Pedagog nutq madaniyatining milliy va umuminsoniy qadriyatlarga ta'siri.....	370
Toshtemirova Nigina Normurod qizi	
Новые методы обучения устному переводу студентов-переводчиков.....	373
Уринбаева Дилдора Утепбергеновна	
O'quvchilarda axborot iste'moli madaniyatini rivojlantirishning pedagogik tuzilmasi	376
Muxammadiyev Baxtiyor Jurayevich	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning o'qish savodxonligini xalqaro mezonlar asosida rivojlantirish yo'llari	380
Axrorov Voris Yunusovich, Botirova Ozoda Nasir qizi	
Ta'lim sifatini baholashda raqamli texnologiyalardan foydalanishning o'rni (oliy ta'lim misolida)	385
Axrorov Voris Yunusovich, Boltayeva Jaxona Ulug'bek qizi	
Umumta'lim maktablarida 7-sinf biologiya fanini o'qitishda virtual laboratoriyalardan foydalanishning ta'lim samaradorligiga ta'siri	389
Turakulova Mehriniso Nuriddinovna, Ruziqulova Nilufar Abdumajidovna, Allanzarova Natalya Aleuatdinovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktabga tayyorlashning mavjud holati va rivojlantirish strategiyalari ...	393
Mamadaliyeva Mumtozbegin	
6–7 yoshli bolalarning bilim olishga faol qiziqishini rivojlantirish metodikasi	396
Artikova Muhayyo Botiraliyevna, Abduxolisova Gulsanam O'ktambek qizi	
The Main Peculiarities of Abbreviations in Modern English.....	399
Absalomova Aziza Baxodir qizi	
Autizmli bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda bir qator terapiya va metodlardan foydalanish	404
Yoqubova Hurriyat Burxonovna	
Boshlang'ich ta'limda o'yinlar, virtual reallik va geymifikatsiya orqali o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish.....	407
Xaitova Nazokat	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirishda tabiiy materiallardan foydalanishning pedagogik usullari.....	411
Rustamova Manzura Mirkamalovna, Qo'ziyeva Umriniso Muzaffar qizi	
Bo'lajak muhandislarning loyihalash ko'nikmalarini klaster muhitida rivojlantirish modellari	415
Eshonqulova Shafoat Ergashevna, Sherzod Eshonqulov	
Maktabgacha ta'lim tashkilotini rivojlantirish strategiyalarini ishlab chiqish	420
Ermatova Mamlakat Qadirkulovna	
9-sinf o'quvchilarini kasbga yo'naltirishda iqtisodiy ko'nikmalarni shakllantirish pedagogik muammo sifatida.....	423
Eliboyeva Lola Sulaymonovna	

Texnologiya asosidagi ingliz tili o'qitish va o'quvchi mustaqilligi: farmatsevtika talabalari misolida	427
<i>Ikranova Shohsanam Ravshanboy qizi</i>	
Maqollar asosida ingliz tili o'qitishning lingvodidaktik asoslari (Afg'oniston dariy tilli maktablar misolida) ..	430
<i>Samadi Nooria</i>	
Loyihaga asoslangan ta'lim texnologiyasi orqali talabalarda ijtimoiy mas'uliyat kompetensiyasini rivojlantirish tadqiqi	434
<i>Jo'rayeva Zebiniso Yo'ldosheva</i>	
Boshlang'ich sinfda tabiiy fanlarni o'qitish samaradorligini oshirishda innovatsion va zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish	440
<i>Yulchiyeva Zulfiya Baxodir qizi</i>	
Shaxsning individual intellektual rivojlanishi pedagogik muammo sifatida	444
<i>Ol'tiboyeva Kamola Sharofjon qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda o'yin texnologiyalaridan foydalanish orqali o'quvchilar qiziqishini aniqlash yo'llari ...	448
<i>Qalandarova Yulduz G'ayrat qizi</i>	
Проблемы физического воспитания студентов и пути их решения	454
<i>Ходжанов Азиз Рахимович</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda axloqiy qadriyatlarni shakllantirishda milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi	458
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatovna</i>	
Jamiyatda sog'lom turmush tarzini tashkil qilishda jismoniy tarbiya va sport mutaxassislarining o'rni	461
<i>Dehqonova Mahmuda Ortiqovna</i>	
Yadro itqitish sport turida kuch tayyorgarligining biomexanik va funksional ahamiyati	466
<i>Djabbarov Axror Islomovich</i>	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining didaktik tayyorgarligini takomillashtirish	469
<i>Axmedova Laylo Baxtiyor qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tayanch kompetensiyalarni rivojlantirishda shaxsga yo'naltirilgan strategiyalar	475
<i>Urazimbetova Aygul Aralbayevna</i>	
Eshitishda nuqsoni bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishda kompyuter texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlari	482
<i>Kamolova Yulduzxon Ma'murjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishda ota-onalar bilan hamkorlikni amalga oshirish texnologiyasi	488
<i>Kasimova Dilrabo Baxadirovna, Jo'rabayeva Nozima Bekmurod qizi</i>	
Psixologik zo'ravonlik oqibatlarini bartaraf etishda psixokorreksion mexanizmlar	491
<i>Tursunpo'latova Zaxro Zafar qizi</i>	
Shifokorlar professional karerasi resurslari va ularning obyektiv ko'rsatkichlari o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganish natijalari	496
<i>Arziqulov O'tkirbek Maxammatovich</i>	
Bolalarda maktabgacha ta'lim yoshidagi kommunikativ qobiliyatlarni rivojlantirishda ijodiy o'yinlarning o'rni	501
<i>Berdiyeva Umida G'oyibberdiyevna</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarning neyropedagogik yondashuvlar asosida kognitiv rivojlantirishning mohiyati	505
<i>Aliyeva Odila Madamin qizi</i>	
Emotional Intelligence and Perceptive Ability: Keys to Pedagogical Success	508
<i>Abdurakhimov Shokhasim Abdurakhmonovich</i>	
Bo'lajak logopedlarni og'ir nutq nuqsonli bolalar bilan ishlashga tayyorlashning nazariy asoslari	511
<i>Achilova Sevara Djasirkulovna</i>	
Abdulla Avloniy pedagogik g'oyalarini zamonaviy boshlang'ich ta'lim bilan integratsiyalash	515
<i>Daliyeva Eliza Zokir qizi</i>	

Talabalarda ma'naviy-axloqiy sifatlarni rivojlantirishda Mahmud Qoshg'ariy merosidan foydalanish.....	519
<i>Eliboyeva Lola Sulaymonovna, Ravshanova Sarvinoz O'ktamjon qizi</i>	
Derivation and Nominalization in Medical Terminology: A Comparative Model of Term and Process Name Formation in English and Uzbek	523
<i>Gulnigor Yazdonkulova</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutq buzilishlarida pedagogik-psixologik korreksiya usullari hamda mexanizmlari.....	526
<i>Jo'rayeva Muattar Abdumajit qizi</i>	
Ta'lim sifatini boshqarishga tizimli yondashish hamda pedagogikada PDCA modelining ahamiyati	530
<i>Jumanazarova Gulloila Yoqubjanovna, Xolmatova Maftuna Turdimat qizi</i>	
Sun'iy intellekt asosidagi ta'lim vositalarining kimyo ta'limidagi o'rni.....	535
<i>Jumaniyazova Mahliyo Qahramonovna</i>	
Inklyuziv maktab sharoitida kichik maktab yoshidagi bolalarda ijtimoiy-perseptiv tajribani shakllantirish ...	539
<i>Karimova Zulfiya Abduraxmanovna</i>	
Sirdaryo viloyati toponimlarining shakllanish jarayonlari	543
<i>Kenjayeva Iroda Alisherovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashda art texnologiyalardan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari.....	546
<i>Mamatova Husnora Eshquvatovna</i>	
O'quvchi yoshlarning innovatsion fikrlashini rivojlantirish va uni amaliy faoliyat bilan integratsiyalash	550
<i>Mehmonova Nilufar Shuhratovna</i>	
Integrating Social-Emotional Learning in EFL Classrooms: Enhancing Language Proficiency and Emotional Intelligence.....	553
<i>Meylinorova Feruza Bakhtiyor kizi</i>	
Nodavlat ta'lim tashkilotlari pedagog-tarbiyachilarining malakasini oshirish mexanizmini takomillashtirish	559
<i>Muminova Nargiza Sabitdjanovna</i>	
TEACCH konsepsiyasi – autizm va kommunikativ buzilishlari bo'lgan bolalarni davolash va o'qitish dasturi	562
<i>Murodova Sarvigul Raxim qizi</i>	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirishning funksional modeli	566
<i>Norboyeva Moxigul Shavkat qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'yin texnologiyalari asosida bolalarning shaxsiy va ijtimoiy kompetensiyalarini takomillashtirish	569
<i>Norqulova Ma'mura Husniddin qizi</i>	
Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 6-sinfida o'qitiladigan "Tabiiy fanlar"dan mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi.....	574
<i>Qo'qonboyeva Shaxlo Rafikjonovna</i>	
The Intersection of Science and Pedagogy: The Teacher's Role in Professional Evolution	580
<i>Rahimberdiyev Rustam Abdunasirovich, Shukurova Madina</i>	
Maktabgacha katta guruhlarida STEAM texnologiyasi bilan tanishtirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	583
<i>Rakhimova Laylo Hamidjon qizi</i>	
Hamshiralik ishida raqamli texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi.....	586
<i>Rasulova Gulmira, Amonova Dildora, Abdurahmonov Aziz, Hakimova X. X.</i>	
Kurashchilarda muvozanat (balance) va ko'tarib uloqtirish texnikasi o'rtasidagi bog'liqlik	590
<i>Shermatov Gulom Qaxxorovich</i>	
O'qituvchi shaxsining o'zini o'zi rivojlantirishida akmeologik pozitsiyaning o'rni.....	594
<i>Xaitov Abdukosim Abdulakim o'g'li</i>	
Lego-qurilish, konstruksiyalash, robototexnika – STEAM ta'lim moduli sifatida	596
<i>Xamroyeva Sitara Samadovna</i>	
Raqamli jamiyatda o'smir yoshdagi o'quvchilarning huquqiy axborot olish madaniyatini rivojlantirish mexanizmlari	599
<i>Xayrullayev Axror Aktam o'g'li</i>	

Maktabgacha ta'limda axborot kommunikatsiya texnologiyalari yordamida ta'limiy o'yinlarni loyihalash va joriy etish	602
<i>Xikmatova Moxinur Amir qizi</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlar orqali kognitiv qobiliyatlarni rivojlantirish zamonaviy yechimlarini ishlab chiqish usullari	605
<i>Xolmo'minova Mohichehra Bahrom qizi</i>	
O'quvchilarning biologiyaga qiziqishini oshirishda innovatsion ta'lim metodlari	609
<i>Xudayberganova Madina Saotboy qizi, Abdiqodirov Murodxo'ja Alisher o'g'li, Nishanbayeva Arayim User qizi</i>	
Oliy ta'lim muassasalarida shug'ullanuvchi voleybolchi qizlarning musobaqa oldi jismoniy va psixologik tayyorgarligini takomillashtirish metodikasi	612
<i>Xudoynazarova Sayyora Ravshanovna</i>	
Maktabgacha ta'limda milliy qadriyatlar asosida bolalarni axloqiy tarbiyalash texnologiyalari	618
<i>Yo'ldoshboyeva Gulmira Xushnudovna</i>	
Umumta'lim maktab seksiyasi uzunlikka sakrovchilarining jismoniy rivojlanganlik darajasi	621
<i>Zokir Akramov O'tkir o'g'li</i>	
Perseptiv qobiliyat: o'qituvchining o'quvchini tushunish sa'nati	625
<i>Zokirov Mirzaraxim Abdaliyevich</i>	
Ожидания и потребности родителей как основа продвижения услуг дошкольного образовательного учреждения в Республике Узбекистан	628
<i>Ким Ирина Николаевна, Аббосхонова Зухра Баходир кизи</i>	
Экспериментальная деятельность – метод развития здоровьесберегающей компетентности у детей старшего дошкольного возраста	631
<i>Ким Ирина Николаевна, Алиходжаева Райхон Шавкат кизи</i>	
Подготовка детей-билингвов к школьному обучению: интеграция цифровых и традиционных педагогических методов	634
<i>Ким Ирина Николаевна, Умарова Шоиста Рустамовна</i>	
Zamonaviy ta'lim muhitida tarbiya tizimini takomillashtirishda interaktiv metodlarning o'rni	637
<i>Islamova Dilfuza Dilshodovna, Baymurotova Madina Baxodir qizi</i>	
Methodological Support of the Process of Developing Preschoolers' Cognitive Skills Through TRIZ (TIPS) in a Technology-Enhanced Learning Environment	641
<i>Gauxar Djanpeisova, Veronika Gorbunova</i>	
Innovative Approaches to Early Mathematics Education and Development in Preschool Children	646
<i>Gauxar Djanpeisova, Shaxodat Berdiyeva</i>	
Ta'lim jarayonida intensiv texnologiyalar asosida mantiqiy tafakkurni rivojlantirish metodikasi	650
<i>Radjabova Mohigul Alisherovna</i>	
O'quv jarayonida ongli mushohada ko'nikmasini rivojlantirishda savol-javob usulidan foydalanish asoslari	653
<i>Ro'zimetova Intizor Alimovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilari yozuv malakalarini shakllantirishning psixolingvistik tasnifi	656
<i>Axmadaliyev Murodjon Ulug'bek o'g'li, Xojimatova Shoxsanam Erkinjon qizi</i>	
Ta'limda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining o'qituvchi kompetensiyasiga ta'siri	659
<i>Azamatova Rayhona Bahromjon qizi</i>	
13-14 yoshli o'quvchilarda harakatli o'yinlar va zamonaviy futbol mashg'ulotlarini integratsiya qilishning pedagogik asoslari	662
<i>Babayev Anvarjon Axmedovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ijtimoiy kompetensiyalarni rivojlantirish (nazariya, amaliyot va natijalar) ...	666
<i>Berdiyev G'ayrat Ulaboyevich, A. N. Sadatova</i>	
Elektron portfoliolar asosida individual rivojlanishni monitoring qilishning diagnostik modeli	670
<i>Kopbayeva Baxtigul Ziyadadinovna</i>	
Pedagogik atamalarning ta'lim jarayonidagi o'rni va ahamiyati	674
<i>Islomov Nurtoy Nomoz o'g'li</i>	
Abdulla Avloniyning axloqiy-ta'limiy qarashlari	678
<i>Abdullayev Muxammadimin Egamberdiyevich, Turg'unov Dostonbek Rustamjon o'g'li</i>	

Talabalarda ma'naviy-axloqiy ideallarni rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari	682
<i>Ziyotov Farrux Saodilla o'g'li</i>	
Nazorat qiluvchi pedagogik dasturiy vositalarni yaratishda sun'iy intellektning ahamiyati	686
<i>Ermonov Sherzod Ibrayim o'g'li</i>	
Kreativ yondashuv asosida bo'lajak muhandislarda sog'lom turmush madaniyatini rivojlantirishning muhim yo'nalishlari	690
<i>Ibragimova Aziza Avaz qizi</i>	
Oliy ta'limda dual ta'lim va malakaviy amaliyotni takomillashtirish ("musiqqa ta'limi" misolida)	694
<i>Raximov Nurillo Narzullayevich</i>	
Uzluksiz ta'lim tizimida musiqa san'atining shaxs ma'naviy-estetik tarbiyasidagi pedagogik ahamiyati	698
<i>Sattarov Alisher Alikul o'g'li</i>	
Boshlang'ich sinflarda multimediali mantiqiy masalalar orqali o'quv jarayonini faollashtirish	702
<i>Jamoldinova Dildora Alijon qizi</i>	
Ta'lim markazlarida o'quvchilarning nutq kompetensiyalarini rivojlantirish metodologiyasi	706
<i>Buriyeva Xumoraxon O'lmasboy qizi</i>	
Raqamli jamiyatda o'smir yoshdagi o'quvchilarning huquqiy axborot olish madaniyatini rivojlantirish mexanizmlari	710
<i>Xayrullayev Axror Aktam o'g'li</i>	
AI-грамотность будущих педагогов: компоненты, вызовы и педагогические стратегии этической интеграции искусственного интеллекта	713
<i>Наркабилова Г. П.</i>	
Роль психолого-педагогических факторов в формировании нравственного поведения дошкольников	718
<i>Рахматходжаева Ф. М.</i>	
Внедрение инновационных технологий в дошкольно-образовательном учреждении	721
<i>Садикова Шоиста Акбаровна</i>	
Para stol tennisi sportchilarida jismoniy tayyorgarlikni oshirish samaradorligi	726
<i>X. A. Usmonova</i>	
Systematic Approach to the Issues of Educational Calculation in General Secondary Schools	729
<i>Ajiniyazova Sholpan Saparniyazovna</i>	
Роль системного профессионального развития в формировании компетентности учителей английского языка: международные тенденции и практика Узбекистана	733
<i>Жамолиддинова Нилуфар Акрамжоновна</i>	
Boshlang'ich sinf tabiiy fan darslarida funksional savodxonlikni rivojlantirish usullari	738
<i>Xujamkulova Nafisa Ruzikulovna, Saidmudova Maftuna Alisher qizi, Hafizova Oydinoy Doniyor qizi, Xujamkulova Maqsuda Ruzikulovna</i>	
Ingliz tili darslarida Kahoot o'quv platformasidan samarali foydalanish	743
<i>Amankulov Shavkat Qudratovich</i>	
Bolalarning kognitiv qobiliyatlarini rivojlantirishda polisensor muloqot metodikasi	747
<i>Musratova Zilola Ulug'bekovna</i>	
Коммуникативные способности педагога – ключ к эффективному взаимодействию с учащимися	752
<i>Акрамова Л. Ю.</i>	
Искусственный интеллект в образовании: киберпедагогические стратегии развития критического мышления	756
<i>Сайфитдинов Исломбек Зоирович</i>	
Регион как фактор суицидального риска: от климата до культуры общения	761
<i>Султанова Амина Анваровна, Махсумова Зилола</i>	
Bo'lajak shifokorlarga anesteziologiya va reanimatologiya fanini o'qitishning nazariy asoslari	765
<i>Ismailov Oybek Abdurasulovich</i>	
Sun'iy intellekt (SI)ning kommunikativ kompetensiyani rivojlantirishdagi metodik ahamiyati	768
<i>Komilov Furqat Solijon o'g'li</i>	
Implementing Total Physical Response Techniques in Your Language Class	770
<i>Rakhmatova Madina Sobirovna</i>	

Voleybolda holat va harakatlanish, yuqoridan va pastdan to'p uzatish texnikasi	772
<i>Sulaymonov Jaxongir Solijonovich</i>	
Методика формирования экологической культуры учащихся в процессе спортивного туризма	775
<i>Абдурахманов Отахон Рустамович</i>	
Методы преобразования и обработки текстовых задач в преподавании математики в начальных классах.....	780
<i>Азамкулов Ахтамкул</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari faoliyatida kreativ-tanqidiy fikrlash va muammoli ta'lim texnologiyalari integratsiyasining didaktik imkoniyatlari.....	787
<i>Jumayeva Muxlisa Shokir qizi</i>	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarni tayyorlashda kompetensiyaviy yondashuvning roli va ahamiyati	793
<i>Yo'ldosheva Iqbol Bekbo'lsin qizi</i>	
Boshlang'ich sinf tarbiya darslarida jadid pedagogik merosidan foydalanish usullari	796
<i>Yusupova Madinajon Mansurbek qizi</i>	
Актуальность внедрения педагогики сотрудничества в современный учебный процесс на занятиях русского языка в группах с нерусским языком обучения	799
<i>Заболотина Анна Анатольевна</i>	
Loyihaga asoslangan ta'lim texnologiyasi orqali talabalarda ijtimoiy mas'uliyat kompetensiyasini rivojlantirish tadqiqi	802
<i>Jo'rayeva Zebiniso Yo'ldoshevna</i>	
Alisher Navoiy asarlarida odob-axloq masalalarining falsafiy va tarbiyaviy talqini	807
<i>Ahadova Feruzaxon Akmaljon qizi, Usmonova Sofiyaxon</i>	
Globalashuv sharoitida ayollar ruhiy salomatligini saqlash va ijtimoiy qo'llab-quvvatlash mexanizmlari.....	810
<i>Eshonqulova Guljahon Abduqaxxorovna</i>	
Tarbiyachi va pedagoglarning o'yin texnologiyalarini qo'llashdagi kasbiy tayyorgarligi hamda kommunikativ kompetensiyasi.....	814
<i>Xasanova Shaxnoza Toxtasinovna, Ostonsova Marjona G'ulomovna</i>	
Maktabgacha ta'limda etnomadaniy kompetensiyani rivojlantirishda teatr texnologiyalarining qo'llanilishi	819
<i>Xasanova Shaxnoza To'xtasinovna, Sharobiddinova Shahzoda Doniyorbek qizi</i>	
Talabalarda agressiv xatti-harakatlar shakllanishining omillari	823
<i>Sa'dullayeva Aziza Iskandar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida amaliy metodlar asosida kollaborativ va kommunikativ ko'nikmalarni shakllantirish.....	829
<i>Farsaxonova Mastura Jalol qizi</i>	
Jismoniy tarbiya va sport tadbirlarining ta'lim muassasalarida sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi o'rni	836
<i>Kimsanov Jamshidbek Maxamatrasul o'g'li</i>	
O'qituvchilarda kasbiy so'nishning profilaktikasi bo'yicha ijtimoiy-psixologik texnologiyalar	841
<i>Jamoliddinova Nigora Tohirjon qizi</i>	
Ta'limning raqamli modifikatsiyalari asosida talabalarining axborot mobilligini rivojlantirishga yo'naltirilgan pedagogik strategiyalar	846
<i>Xurramov Anvar Xudayshukurovich</i>	
O'zbek musiqiy merosining tarixiy-pedagogik rivojlanishi va zamonaviy ta'limdagi ahamiyati	853
<i>Yuliyaxshiyev Sherali Narzullayevich</i>	
Учёт индивидуальных особенностей студентов национальных групп медицинского вуза в обучении русскому языку	857
<i>Мамаджанова Мохимир Рашидовна</i>	
Zamonaviy baholash texnologiyalari va xorijiy tajriba (boshlang'ich sinf "ona tili" darslari misolida).....	861
<i>A'zamqulova Zilola Sunnat qizi</i>	
STEAM ta'lim texnologiyasini boshlang'ich ta'limda qo'llashning me'yoriy-uslubiy asoslari.....	867
<i>Abdug'afforova Aziza Abdurashid qizi, Qudratova Shaxnoza Baxtiyor qizi</i>	
Axborotni tanqidiy baholash asosida talabalarining mediasavodxonlik kompetentligini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	871
<i>Abdullajonova Nurzoda Nurmaxamadovna</i>	

Harbiy xizmatchilar faoliyatida professional kuyish sindromining oldini olish	874
<i>Abdumalikova Iroda Abdulaziz qizi</i>	
Plifunksional yondashuv asosida maktabgacha katta yoshdagi bolalarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirishning nazariy-metodologik asoslari.....	879
<i>Abduraxmanova Mukaddam Mirsalikovna</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni milliy qadriyatlar asosida tarbiyalashning pedagogik asoslari	883
<i>Barotova Huriyatxon Uzoq qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning konseptual jadval va grafik organayzerlardan foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish modeli	887
<i>G'ofurova Sh. M.</i>	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish zarurati	892
<i>Jovmirzayeva Nargiza Kuvondikovna</i>	
Talaba sportchilarning mashg'ulot yuklamalarini nazorat qilish xususiyatlari	895
<i>Matnazarov Anvar O'ktamovich, Jumonzarov Jaxongir Shixnazar o'g'li</i>	
Psixologik konsultatsiyada media ta'sirni inobatga olish zarurati	898
<i>Kuvandikova Gulnora Gulamovna</i>	
Soft Tissue Control: In the Aesthetic Zone	901
<i>Murodkulov Samandar, Narziev Firdavs, Buzruksoda Javohir</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tabiiy-ilmiy savodxonlikni rivojlantirish mazmuni.....	905
<i>N. T. Misirova, Xursanova Mohinur Abdujabbor qizi, Ummatqulova Adashoy Baxtiyor qizi</i>	
Klassik ustoz–shogird an'analari va ularni innovatsion ta'lim usullari bilan uyg'unlashtirishning pedagogik imkoniyatlari	910
<i>Raxmanova Nigora Xusanboyevna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida talabalarning mustaqil ta'lim samaradorligini baholash usullari	914
<i>Shabdullayeva Lazokatxon Orifbekovna</i>	
Katta maktabgacha yoshdagi bolalarda emotsional intellektni tadqiq etishning nazariy-metodologik muammolari.....	918
<i>Shakirova Feruza Baxtiyor qizi</i>	
Talabalarni pedagogik dasturiy vositalarni loyihalashga mo'ljallangan web platformalarning imkoniyatlari	922
<i>Shamsutdinov Fazliddin Axmadovich</i>	
Talabalarda virtual jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishning didaktik shart-sharoitlari.....	926
<i>Sodikova Odinaxon Abdugapporovna</i>	
Raqamli texnologiyalar vositasida o'quvchilarning mantiqiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantirish modellari ...	930
<i>Suyunova Nargiza Abdurashid qizi</i>	
G'ovlar orasidagi ritmik masofa tuzilishining sportchilarning musobaqadagi natijalariga ta'sirini tahlil qilish	934
<i>Talipov G'ulomojon Adiljanovich</i>	
Efficacy of a New Ointment for the Treatment and Prevention of Alveolitis.....	938
<i>Umarov Maruf, Abdurazzaqov Kamoliddin, Buzruksoda Javohir</i>	
Tarbiyachi va pedagoglarning o'yin texnologiyalarini qo'llashdagi kasbiy tayyorgarligi hamda kommunikativ kompetensiyasi	941
<i>Xasanova Shaxnoza Toxtasinovna, Ostonova Marjona G'ulomovna</i>	
Oila muhitida ma'naviy-axloqiy tarbiya va uning pedagogik ahamiyati	945
<i>Yusupova Diloromxon Sabirdjanovna</i>	
6-7 yoshdagi bolalarni nutq o'stirish mashg'ulotlarida mustaqil fikrlashga o'rgatish	949
<i>Xabilova Sitora Tursunmurod qizi, Ziyadullayeva Madina</i>	
Local Anesthesia and Conduction Anesthesia	952
<i>Zulfiya Makhmudovna, Buzruksoda Javohir</i>	
Современное состояние и проблемы подготовки педагогических кадров к инклюзивному образованию	957
<i>Плиева Руслана Владимировна</i>	

TA'LIMNING RAQAMLI MODIFIKATSIYALARI ASOSIDA TALABALARNING AXBOROT MOBILIGINI RIVOJLANTIRISHGA YO'NALTIRILGAN PEDAGOGIK STRATEGIYALAR

Xurramov Anvar Xudayshukurovich

Abu Rayxon Beruniy universiteti,

Huquqshunoslik va ijtimoiy-iqtisodiy fanlar kafedrası mudiri

Annotatsiya: Mazkur maqola ta'limning zamonaviy raqamli modifikatsiyalari hamda ularning talabalarning axborot mobiligini rivojlantirishdagi rolini kompleks tahlil qilishga bag'ishlangan. Axborot mobiligi talabaning turli raqamli manbalardan tezkor foydalanish, zarur axborotni izlash, tahlil qilish va uni amaliy faoliyatga integratsiyalash qobiliyati sifatida talqin etiladi. Tadqiqot jarayonida milliy va xorijiy ilmiy adabiyotlarni tizimli tahlil qilish, qiyosiy-taqqoslash hamda umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Ta'limning raqamli modifikatsiyalari doirasida flipped classroom modeli, loyiha asosidagi o'rganish va shaxsiylashtirilgan ta'lim yondashuvlari chuqur o'rganildi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ta'limning raqamli modifikatsiyalari talabalarning axborot mobiligini rivojlantirishda texnologik va pedagogik yondashuvlarning tizimli integratsiyasini talab etadi.

Kalit so'zlar: ta'limning raqamli modifikatsiyalari, axborot mobiligi, flipped classroom, loyiha asosidagi o'rganish, shaxsiylashtirilgan ta'lim, adaptiv platformalar, raqamli pedagogika.

Abstract: This article provides a comprehensive analysis of modern digital modifications of education and their role in developing students' information mobility. Information mobility is defined as a student's ability to promptly access various digital sources, search for relevant information, analyze it, and integrate it into practical activities. The study employed methods of systematic analysis of national and international scientific literature, comparative analysis, and generalization. Within the framework of digital modifications of education, the flipped classroom model, project-based learning, and personalized learning approaches were examined in depth. The findings indicate that digital modifications of education require the systematic integration of technological and pedagogical approaches to effectively develop students' information mobility.

Key words: digital modifications of education, information mobility, flipped classroom, project-based learning, personalized learning, adaptive platforms, digital pedagogy.

Аннотация: Данная статья посвящена комплексному анализу современных цифровых модификаций образования и их роли в развитии информационной мобильности студентов. Информационная мобильность рассматривается как способность студента оперативно использовать различные цифровые источники, осуществлять поиск необходимой информации, анализировать её и интегрировать в практическую деятельность. В ходе исследования применялись методы системного анализа национальной и зарубежной научной литературы, сравнительно-сопоставительный анализ и обобщение. В качестве ключевых цифровых модификаций образования детально рассмотрены модель flipped classroom, проектно-ориентированное обучение и персонализированный подход к обучению. Результаты исследования показали, что цифровые модификации образования требуют системной интеграции технологических и педагогических подходов для эффективного развития информационной мобильности студентов.

Ключевые слова: цифровые модификации образования, информационная мобильность, flipped classroom, проектно-ориентированное обучение, персонализированное обучение, адаптивные платформы, цифровая педагогика.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim jarayonining tub o'zgarishiga, ya'ni uning raqamli modifikatsiyalariga olib kelmoqda. Ta'limning raqamli modifikatsiyasi deganda an'anaviy ta'lim formatlarining raqamli muhit va texnologiyalarga moslashtirilishi, qayta tuzilishi hamda yangicha pedagogik strategiyalar bilan boyitilishi tushuniladi. Ushbu jarayon shunchaki texnologik vositalarni ta'lim jarayoniga qo'shish bilan cheklanmay, balki ta'lim paradigmasining tubdan o'zgarishini anglatadi. Mazkur transformatsiyaning asosiy maqsadi talabalarning axborot mobilligini rivojlantirish, ya'ni ularning turli raqamli manbalardan tezkor va samarali foydalanish, zarur axborotni izlash, tanqidiy tahlil qilish hamda uni amaliy vazifalar bilan integratsiya qilish qobiliyatini shakllantirishdan iborat.

Axborot mobilligi zamonaviy raqamli jamiyat sharoitida talabaning kasbiy va shaxsiy rivojlanishi uchun zarur bo'lgan muhim kompetensiyalardan biri hisoblanadi. Ushbu kompetensiya talabaning statik bilimlarga ega bo'lishidan ko'ra, axborot oqimida dinamik harakatlanish, zarur ma'lumotlarni tezkor topish, ularning ishonchligini baholash va o'z maqsadlariga muvofiq qo'llash qobiliyatini anglatadi. Ta'limning raqamli modifikatsiyalari aynan shu qobiliyatlarni rivojlantirish uchun zarur bo'lgan pedagogik va texnologik sharoitlarni yaratishga qaratilgan. Flipped classroom (teskari sinf) modeli, loyiha asosidagi o'rganish va shaxsiylashtirilgan ta'lim kabi zamonaviy yondashuvlar talabalarning axborot bilan mustaqil ishlash ko'nikmalarini rivojlantiruvchi asosiy raqamli modifikatsiyalar sifatida e'tirof etilmoqda.

Tadqiqotning maqsadi ta'limning asosiy raqamli modifikatsiyalarini (flipped classroom, loyiha asosidagi o'rganish, shaxsiylashtirilgan ta'lim) tahlil qilish hamda ularning talabalarning axborot mobilligini rivojlantirishdagi roli, mexanizmlari va samaradorligini aniqlashdan iborat. Tadqiqot vazifalari quyidagilardan iborat:

- *birinchidan*, axborot mobilligi tushunchasining mazmuni va tarkibiy komponentlarini aniqlash;
- *ikkinchidan*, ta'limning raqamli modifikatsiyalarining nazariy-pedagogik asoslarini o'rganish;
- *uchinchidan*, har bir raqamli modifikatsiyaning talabalarning axborot mobilligini rivojlantirishdagi o'ziga xos mexanizmlarini tahlil qilish;
- *to'rtinchidan*, raqamli baholash tizimlari va o'qituvchilarning rolini axborot mobilligi kontekstida o'rganish;
- *beshinchidan*, informatika va maxsus fanlar kontekstida raqamli modifikatsiyalarning amaliy qo'llanilish xususiyatlarini aniqlash.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Zamonaviy ilmiy adabiyotlarda ta'limning raqamli modifikatsiyalari talabalarning axborot bilan ishlash usullarini tubdan o'zgartiruvchi omil sifatida talqin etiladi. Xususan, Bergmann va Sams tomonidan ishlab chiqilgan flipped classroom modeli an'anaviy dars jarayonini qayta tashkil etib, talabalarga axborotga moslashuvchan kirish, uni mustaqil o'zlashtirish va chuqur qayta ishlash imkonini beradi. Mualliflar 2012-yilda chop etilgan tadqiqotlarida raqamli resurslar orqali o'rganish talabalarning individual axborot ehtiyojlarini hisobga olishga xizmat qilishini asoslab beradilar. Ushbu yondashuv axborot mobilligini rivojlantirishda muhim pedagogik mexanizm sifatida qaraladi.

Loyiha asosidagi o'rganish masalalari Krajcik va Blumenfeld tomonidan fundamental darajada tahlil qilingan bo'lib, u talabalarning axborotni qidirish, tanqidiy baholash va amaliy faoliyatga integratsiya qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga yo'naltirilgan. Mualliflar Cambridge University Press tomonidan 2006-yilda chop etilgan ilmiy qo'llanmada loyiha asosidagi o'rganish real muammolarni hal qilish jarayonida axborot bilan faol ishlashni talab qilishini ta'kidlaydilar. Shuningdek, Pane va hammualliflar RAND Corporation nashrida 2017-yilda e'lon qilingan tadqiqotlarida shaxsiylashtirilgan ta'lim yondashuvlari talabalarning individual axborot traektoriyalarini shakllantirish orqali axborot mobilligini oshirishini empirik dalillar asosida ko'rsatib beradilar.

Raqamli baholash va o'qituvchilarning raqamli kompetensiyalari masalalari ham axborot mobilligini rivojlantirish bilan bevosita bog'liq holda o'rganilgan. Florjancic hamda Morrison va Sepúlveda-Escobar tadqiqotlarida raqamli baholash tizimlari talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini monitoring qilish va formativ feedback orqali rivojlantirish imkonini berishi asoslab beriladi. Penchev va Todoranova tomonidan IEEE doirasida 2024-yilda taqdim etilgan tadqiqotda raqamli ta'lim resurslarining ochiqligi va foydalanish qulayligi axborot mobilligini ta'minlovchi muhim omil sifatida ko'rsatiladi. Eden, Ung hamda Perifanou va Tzafilkou tadqiqotlari esa o'qituvchilarning raqamli tayyorgarligi va pedagogik moslashuvi ta'limning raqamli modifikatsiyalarini samarali amalga oshirishda hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanini ta'kidlaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot nazariy-tahliliy xarakterga ega bo'lib, ta'limning raqamli modifikatsiyalari va axborot mobil-ligi sohasidagi ilmiy adabiyotlarni o'rganishga asoslanadi. Qiyosiy-taqqoslash metodi yordamida an'anaviy ta'lim modellari va ularning raqamli modifikatsiyalari o'rtasidagi farqlar, shuningdek, har bir raqamli modifikat-siyaning axborot mobil-ligini rivojlantirishdagi o'ziga xos jihatlari qiyoslab tahlil qilindi. Xususan, an'anaviy sinf va flipped classroom modellarida talabalarning axborot bilan ishlash jarayonlari, topshiriq asosidagi va loyiha asosidagi o'rganishda axborotni qidirish va qo'llash mexanizmlari, shuningdek, an'anaviy va shaxsiylashtirilgan ta'limda axborot oqimini boshqarish usullari taqqoslandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqotning dastlabki bosqichida axborot mobil-ligi tushunchasining mazmunini aniqlash zarur. Axborot mobil-ligi talabani-ning raqamli axborot muhitida samarali harakat qilish, zarur axborotni tezkor topish, tanqidiy baholash, qayta ishlash va o'z maqsadlariga muvofiq qo'llash qobiliyatini anglatadi. Ushbu tushuncha statik bilimlarga ega bo'lishdan ko'ra, dinamik axborot jarayonlarida faol ishtirok etish hamda turli vaziyatlarga moslashish qobiliyatini ifodalaydi. Zamonaviy ta'lim kontekstida axborot mobil-ligi talabani-ning kasbiy va shaxsiy rivojlanishi uchun zarur bo'lgan asosiy kompetensiyalardan biri hisoblanadi.

Axborot mobil-ligining tarkibiy komponentlari bir necha yo'nalishda namoyon bo'ladi. Axborotni qidirish qobiliyati talabani-ning zarur axborotni turli raqamli manbalarda (kutubxona ma'lumotlar bazalari, ilmiy jurnallar, internet resurslari) tezkor va samarali topish ko'nikmalarini o'z ichiga oladi. Ushbu jarayon to'g'ri qidiruv kalit-larini tanlash, qidiruv strategiyalarini ishlab chiqish va turli qidiruv vositalaridan foydalanish ko'nikmalarini talab etadi. Axborotni baholash va tanqidiy tahlil qilish qobiliyati esa talabani-ning topilgan axborot manbalarining ishon-chililigi, dolzarbligi va ilmiy asoslilikini baholash, shuningdek, turli nuqtai nazarlarni taqqoslash ko'nikmalarini anglatadi. Mazkur komponent media savodxonlik va tanqidiy fikrlashning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

Axborotni qayta ishlash va sintez qilish qobiliyati talabani-ning turli manbalardan olingan axborotni tizim-lashtirish, umumlashtirish va yangi bilim tuzilmalarini shakllantirish ko'nikmalarini ifodalaydi. Ushbu jarayon talabani-ning kognitiv qobiliyatlari hamda ma'lumotlar bilan ishlash texnikalarini talab etadi. Axborotni amaliy vazi-falar bilan integratsiya qilish qobiliyati talabani-ning nazariy bilimlarni konkret muammolarni hal qilishda qo'llash, mavjud axborotni yangi kontekstlarga moslashtirish va ijodiy yechimlar ishlab chiqish ko'nikmalarini anglatadi. Axborot texnologiyalaridan foydalanish qobiliyati esa talabani-ning turli raqamli vositalar, platformalar va dasturiy ta'minotlardan samarali foydalanish, yangi texnologiyalarga tez moslashish ko'nikmalarini o'z ichiga oladi.

Ta'limning raqamli modifikatsiyalari aynan ushbu komponentlarni rivojlantirish uchun zarur pedagogik sharoitlarni yaratishga qaratilgan. An'anaviy ta'lim modellarida talabalar asosan tayyor axborotni qabul qiluv-chi passiv subyekt sifatida namoyon bo'lgan bo'lsa, raqamli modifikatsiyalar sharoitida ular axborot bilan faol ishlash, uni mustaqil qidirish, tahlil qilish va qo'llash jarayonida faol subyektga aylanadilar. Mazkur o'zgarish ta'lim paradigmasining tubdan yangilanishini anglatadi va talabalarning axborot mobil-ligini rivojlantirish uchun muhim shart hisoblanadi.

Flipped classroom yoki teskari sinf modeli ta'limning muhim raqamli modifikatsiyalaridan biri bo'lib, tala-balarning axborot mobil-ligini rivojlantirishda o'ziga xos mexanizmlarga ega. Ushbu modelda an'anaviy ta'lim jarayoni teskari yo'naltiriladi: talabalar nazariy materiallarni darsdan tashqarida video darslar, elektron dars-liklar va boshqa raqamli resurslar orqali mustaqil o'rganadilar, sinf vaqti esa amaliy mashqlar, muhokamalar va murakkab muammolarni hal qilishga ajratiladi. Mazkur modifikatsiya talabalarning axborot bilan ishlash jara-yonini tubdan o'zgartiradi va axborot mobil-ligining turli komponentlarini rivojlantiradi.

Bergmann va Sams an'anaviy ta'lim formatiga axborot mobil-ligi nuqtayi nazaridan bir qator cheklovla-rini ta'kidlaydilar ^[1]. An'anaviy modelda barcha talabalar bir xil vaqtda bir xil axborot oqimiga duch keladilar, bu esa individual axborot qayta ishlash tezligi va chuqurligini hisobga olmaydi. Tez o'zlashtiruvchi talabalar o'zlari uchun yangi bo'lmagan axborotni qayta tinglashga majbur bo'lsalar, sekin o'zlashtiradigan talabalar esa axborotni to'liq qayta ishlashga yetarli vaqt topa olmaydilar. Sinf jarayonida axborot bir tomonlama oqimda uzatiladi, talabalar esa passiv qabul qiluvchi holatida qoladilar. Natijada axborotni chuqur qayta ishlash, savollar berish va muammoli vaziyatlarni muhokama qilish uchun yetarli imkoniyat yaratilmaydi.

Flipped classroom modeli ushbu cheklovlarni bartaraf etish orqali talabalarning axborot mobil-ligini rivoj-lantiradi. Axborotga moslashuvchan kirish mexanizmi nuqtayi nazaridan talabalar video darslar va elektron resurslarni o'z sur'atida, o'zlari uchun qulay vaqt va joyda o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Agar ma'lum bir axborot tushunarsiz bo'lsa, videoni to'xtatish, qayta ko'rish, sekinlashtirish yoki tezlashtirish imkoniyati mavjud. Bu holat talabalarning individual axborot qayta ishlash tezligini hisobga oladi va har bir talabaga o'ziga mos o'rganish strategiyasini tanlash imkonini beradi. Talabalar zarur deb hisoblagan qismlarni qayta-qayta ko'rib chiqishlari, izohlar yozishlari va qo'shimcha manbalarni qidirishlari mumkin bo'lib, bu axborotni qidirish qobili-yatini rivojlantiradi.

Axborotni chuqur qayta ishlash imkoniyati nuqtayi nazaridan talabalar darsdan oldin axborotni o'rganib kelganliklari sababli, sinf jarayonida uni chuqurroq tahlil qilish, muammoli savollarni muhokama etish va turli nuqtai nazarlarni taqqoslash imkoniga ega bo'ladi. Bu holat axborotni baholash va tanqidiy tahlil qilish qobiliyatini rivojlantiradi. O'qituvchi endi axborot manbai sifatida emas, balki axborotni qayta ishlash jarayonida yo'l ko'rsatuvchi va fasilitator sifatida faoliyat yuritadi. Sinf vaqtida amaliy mashqlar, muammoli vazifalar va loyihalar ustida ishlash orqali talabalar nazariy axborotni amaliy vazifalar bilan integratsiya qilish qobiliyatini rivojlantiradilar.

Informatika ta'limida flipped classroom modelining axborot mobilligiga ta'siri ayniqsa yaqqol namoyon bo'ladi. Talabalar yangi dasturlash tili sintaksisi, algoritmlar yoki ma'lumotlar strukturalariga oid nazariy axborotni video darslar orqali oldindan o'rganadilar. Ushbu jarayonda ular zarur axborotni qidirishlari (masalan, qo'shimcha kod namunalari yoki rasmiy hujjatlar), turli manbalarni taqqoslashlari (masalan, turli o'qituvchilarning yondashuvlari) va axborotni baholashlari mumkin. Sinf jarayonida esa murakkab kodlash muammolarini hal qilish, debugging (xatolarni tuzatish) va kodni optimallashtirish kabi amaliy vazifalar bajariladi. Natijada talabalar oldindan o'rganilgan nazariy axborotni konkret muammolarga qo'llaydilar, turli yechim strategiyalarini taqqoslaydilar va eng samarali yondashuvni tanlaydilar. Shu tariqa flipped classroom modeli talabalarning axborot mobilligining barcha komponentlarini kompleks ravishda rivojlantiradi.

Loyiha asosidagi o'rganish (Project-Based Learning) ta'limning yana bir muhim raqamli modifikatsiyasi bo'lib, talabalarning axborot mobilligini amaliy faoliyat orqali rivojlantirishga qaratilgan. Ushbu yondashuvda talabalar haqiqiy va mazmunli muammolarni hal qilish jarayonida turli raqamli manbalardan mustaqil axborot qidirishlari, ularni tahlil qilishlari va loyiha maqsadlariga muvofiq qo'llashlari talab etiladi. Loyiha asosidagi o'rganish an'anaviy topshiriq asosidagi yondashuvdan tubdan farq qiladi: an'anaviy modelda talabalar tayyor axborot asosida sodda topshiriqlarni bajarish bilan cheklansalar, loyiha asosidagi modelda ular zarur axborotni mustaqil qidirish, turli manbalarni taqqoslash va ularni loyiha kontekstida integratsiya qilish zaruriyatiga duch keladilar.

Krajcik va Blumenfeld (2006) loyiha asosidagi o'rganishning talabalarning axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishdagi samaradorligini ta'kidlab, samarali loyihalarning asosiy xususiyatlarini aniqlaydilar^[2]. Haqiqiy muammoga asoslanganlik talabalarning real hayotda uchraydigan va hal etilishi zarur bo'lgan muammolar bilan yuzma-yuz kelishiga olib keladi, bu esa axborot qidirish jarayonini maqsadli va mazmunli qiladi. Talabalar loyiha maqsadlariga erishish uchun zarur bo'lgan axborotni aniq belgilaydilar va uni maqsadli ravishda qidiradilar. Ochiq savollar va ko'p yechimlilik sharoitida loyihada yagona to'g'ri javob bo'lmaganligi sababli talabalar turli yondashuvlarni o'rganadilar, ko'plab manbalarni tahlil qiladilar va turli variantlarni taqqoslaydilar. Bu jarayon axborotni baholash va tanqidiy tahlil qilish qobiliyatini rivojlantiradi.

Tadqiqot va so'rov jarayonida loyihada dastlabki axborot yetarli emasligi aniqlanib, talabalar yangi axborotlarni qidirish, gipotezalarni tekshirish va tajribalar o'tkazish zaruriyatiga duch keladilar. Ushbu jarayon talabalarning axborotni qidirish strategiyalarini rivojlantiradi va ularni turli axborot manbalariga murojaat qilishga undaydi. Hamkorlik va axborot almashish nuqtayi nazaridan loyihalar ustida guruh bo'lib ishlash talabalarni o'zlari topgan axborotni boshqalar bilan baham ko'rishga, boshqa talabalar tomonidan taqdim etilgan axborotni baholashga va birgalikda axborotni sintez qilishga majbur etadi. Bu esa axborot bilan hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Aniq mahsulot yaratishga yo'naltirilgan faoliyat jarayonida talabalar to'plagan axborotni konkret natijaga aylantirish zaruriyati axborotni amaliy vazifalar bilan integratsiya qilish qobiliyatini rivojlantiradi.

Informatika ta'limida loyiha asosidagi o'rganishning axborot mobilligiga ta'siri aniq namoyon bo'ladi. Veb-ilova yaratish loyihasida talabalar dastlab mijoz talablarini aniqlash uchun axborot to'plashlari kerak (intervyular, so'rovnomalar, mavjud tizimlarni tahlil qilish). So'ngra tanlanayotgan texnologiyalar haqida axborot qidirishlari zarur: qaysi frameworkdan foydalanish, qaysi ma'lumotlar bazasini tanlash, qanday arxitektura qurish. Bu jarayonda ular rasmiy hujjatlarni (dokumentatsiyalarni) o'qishlari, turli texnologiyalarni taqqoslashlari (masalan, Django vs Flask, PostgreSQL vs MongoDB), professional forumlar hamda Stack Overflow kabi resurslarda yechimlar qidirishlari kerak bo'ladi. Talabalar topilgan axborotlarning ishonchiligi baholashlari (rasmiy hujjat vs shaxsiy blog), dolzarbligini tekshirishlari (texnologiya versiyasi hali qo'llab-quvvatlanadimi) va o'z loyihasi kontekstiga mosligini aniqlashlari lozim.

Loyiha davomida doimiy ravishda yangi axborot qidirish zaruriyati tug'iladi: xatolarni bartaraf etish uchun debugging strategiyalarini izlash, xavfsizlikni ta'minlash uchun best practicesni o'rganish, samaradorlikni oshirish uchun optimization texnikalarini topish. Yakuniy mahsulotni yaratishda esa talabalar barcha to'plagan axborotni integratsiya qilishlari, uni loyiha maqsadlariga muvofiq qo'llashlari hamda ishlaydigan dasturiy mahsulot yaratishlari kerak. Shu tarzda loyiha asosidagi o'rganish talabalarning axborot mobilligini amaliy sharoitda, haqiqiy muammolarni hal qilish kontekstida rivojlantiradi.

Shaxsiylashtirilgan ta'lim va adaptiv o'rganish platformalari ta'limning yana bir muhim raqamli modifikatsiyasi bo'lib, talabalarning axborot mobilligini individual darajada qo'llab-quvvatlashga qaratilgan. An'anaviy

ta'lim modelida barcha talabalar bir xil axborot oqimiga duch kelishsa, shaxsiylashtirilgan ta'limda har bir talaba o'zining bilim darajasi, o'rganish uslubi va axborot ehtiyojlariga mos ravishda individual axborot tajribasiga ega bo'ladi. Ushbu modifikatsiya raqamli texnologiyalar, xususan sun'iy intellekt va mashinaviy o'rganish imkoniyatlaridan foydalanib, har bir talabaning axborot bilan ishlash jarayonini optimallashtirishga xizmat qiladi.

Pane va hamkasblari shaxsiylashtirilgan o'rganishning to'rtta asosiy komponentini aniqlaydilar va ularning har biri talabalarning axborot mobilligi bilan bevosita bog'liq ^[3]. Talaba profillari (learner profiles) har bir talabaning o'rganish uslubi, qiziqishlari, avvalgi bilim darajasi va axborotni qabul qilish xususiyatlarini to'plash hamda tahlil qilishni nazarda tutadi. Masalan, ba'zi talabalar vizual axborotni yaxshiroq qabul qilishsa, boshqalar audio yoki matnli formatni afzal ko'rishlari mumkin. Shaxsiylashtirilgan tizim har bir talabaga o'ziga mos formatdagi axborotni taqdim etadi, bu esa axborotni qabul qilish samaradorligini oshiradi. Shaxsiy o'rganish yo'llari (personalized learning paths) har bir talaba o'zining bilim darajasi va maqsadlariga mos ravishda individual o'rganish traektoriyasiga ega bo'lishini anglatadi. Agar talaba ma'lum mavzuni allaqachon bilsa, tizim uni o'tkazib yuboradi va yanada murakkab axborotga o'tadi. Agar qiyinchiliklarga duch kelsa, qo'shimcha axborot manbalari, tushuntirishlar va mashqlar taqdim etiladi. Bu talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini optimallashtirib, vaqtini samarali sarflash imkonini beradi.

Kompetensiyaga asoslangan o'tish (competency-based progression) talabalar axborotni haqiqatdan o'zlashtirganligini ko'rsatguncha keyingi bosqichga o'tmasliklari prinsipini anglatadi. Bu axborotni chuqur qayta ishlash va mustahkamlashga undaydi. Talabalar axborotni shunchaki "o'qib o'tish" o'rniga uni to'liq tushunish va qo'llay olish darajasiga yetgunga qadar ishlashlari kerak. Moslashuvchan muhit (flexible learning environment) esa talabalarning axborotga kirish vaqti, joyi va usullarini tanlash erkinligini ta'minlaydi. Bu talabalarning axborot mobilligini maksimal darajada qo'llab-quvvatlaydi, chunki ular istalgan vaqt, istalgan joydan va istalgan qurilma orqali zarur axborotga kirishlari mumkin.

Adaptiv o'rganish platformalari sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanib, talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini real vaqt rejimida kuzatib boradi va individual tavsiyalar beradi. Knewton, Smart Sparrow va ALEKS kabi platformalar talabaning har bir javobini, sarflangan vaqtini, xato turlarini tahlil qilib, uning bilim darajasini va axborot ehtiyojlarini aniqlaydi. Agar talaba ma'lum tushunchani tushunmay qolsa, platforma avtomatik ravishda qo'shimcha tushuntirishlar, soddaroq misollar va ko'proq mashqlar taqdim etadi. Agar talaba tez o'zlashtirsa, yanada murakkab axborot va ilg'or mavzularga o'tadi. Ushbu jarayon talabalarning axborot oqimini o'z ehtiyojlariga moslashtirib, axborot mobilligini oshiradi.

Ta'limning raqamli modifikatsiyalarida baholash tizimi ham o'zgaradi va talabalarning axborot mobilligini monitoring qilish hamda rivojlantirishga xizmat qiladi. Raqamli baholash tizimlari nafaqat talabalarning bilimini o'lchash, balki ularning axborot bilan ishlash jarayonini kuzatish, zaif jihatlarini aniqlash va o'z vaqtida tuzatish imkonini beradi. Bu formativ baholash (formative assessment) konsepsiyasining muhim qismi bo'lib, o'quv jarayonida doimiy feedback berish orqali talabalarning o'rganishini qo'llab-quvvatlaydi.

Penchev va Todoranova raqamli baholash vositalarining axborot mobilligini ta'minlashdagi rolini ta'kidlab, ushbu vositalar talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini shaffoflashtirishini ko'rsatadilar ^[4]. Masalan, plagiatni aniqlash vositalari (Turnitin, Grammarly) talabalarning axborot manbalaridan to'g'ri foydalanish, iqtibos keltirish va parafraz qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Talaba o'z ishini topshirishdan oldin plagiat tekshiruvdan o'tkazib, qayerda noto'g'ri iqtibos keltirilganini yoki parafraz yetarli darajada bajarilmaganini ko'rish mumkin. Bu talabaning axborotdan etik foydalanish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Formativ feedback mexanizmlari talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini doimiy qo'llab-quvvatlaydi. Florjancic onlayn muhitda samarali baholash strategiyalarini tahlil qilib, loyiha asosidagi baholash, raqamli portfellar va og'zaki imtihonlarning talabalarning axborot mobilligini monitoring qilishdagi ahamiyatini ko'rsatadi ^[5]. Loyiha asosidagi baholashda nafaqat yakuniy mahsulot, balki talabaning axborot qidirish jarayoni, tanlov mezonlari va qo'llangan manbalar bilan ishlash madaniyati ham baholanadi.

Morrison va S. Escobar o'qituvchilarning onlayn baholashda duch keladigan qiyinchiliklarni tahlil qilib, talabalarning axborot mobilligini samarali baholash uchun aniq ko'rsatmalar berish, turli baholash formatlarini birlashtirish va muntazam formativ feedback taqdim etish zarurligini ta'kidlaydilar ^[6]. Informatika ta'limida code review feedback ayniqsa muhim, chunki bu jarayonda talabaga nafaqat kodning to'g'ri yoki noto'g'ri ekanligi, balki uni qanday yaxshilash mumkinligi, qaysi manbalardan foydalanish zarurligi va muammolarni hal qilishning qanday strategiyalari mavjudligi haqida batafsil axborot beriladi. Video feedback orqali o'qituvchi ekranni yozib olish orqali kodning muayyan qismlarini ko'rsatib, og'zaki tushuntirish beradi, bu esa talabaga murakkab axborotni yaxshiroq tushunish imkonini yaratadi. Shu tariqa raqamli baholash tizimlari talabalarning axborot mobilligini nafaqat o'lchash, balki uni doimiy rivojlantirish uchun feedback mexanizmi sifatida xizmat qiladi.

Ta'limning raqamli modifikatsiyalarini muvaffaqiyatli amalga oshirish va talabalarning axborot mobilligini samarali rivojlantirishda o'qituvchilarning roli hal qiluvchi ahamiyatga ega. An'anaviy modelda o'qituvchi asosiy axborot manbai bo'lgan bo'lsa, raqamli modifikatsiyalar sharoitida u talabalarning axborot bilan mustaqil

ishlashini qo'llab-quvvatlovchi fasilitator, yo'l ko'rsatuvchi va axborot muhitini tashkil etuvchi subyekt sifatida faoliyat yuritadi. Bu esa o'qituvchidan nafaqat texnologik, balki pedagogik va psixologik jihatdan ham yangicha kompetensiyalarni talab qiladi.

Eden o'qituvchilarning raqamli ta'limga moslashish jarayonida bir necha muhim yo'nalishda transformatsiya amalga oshirishlari zarurligini ta'kidlaydi [7]. Axborot manbai sifatidan fasilitatorga o'tish o'qituvchidan tayyor axborotni taqdim etishdan ko'ra, talabalarni axborotni mustaqil qidirishga, baholashga va qo'llashga yo'naltirish ko'nikmalarini talab qiladi. O'qituvchi talabalarning axborot qidirish strategiyalarini o'rgatishi, ishonchli manbalarni aniqlash mezonlarini tushuntirishi va axborotni tanqidiy baholash usullarini ko'rsatishi kerak. Axborot muhitini loyihalash nuqtayi nazaridan esa o'qituvchi talabalar uchun axborotga kirish imkoniyatlarini yaratishi, zarur axborot manbalarini tavsiya etishi va axborot bilan ishlashda qiyinchiliklarga duch kelganda qo'llab-quvvatlashi lozim. Bu flipped classroom modelida video darslar va qo'shimcha resurslarni tanlash, loyiha asosidagi o'rganishda zarur ma'lumotlar bazalariga yo'naltirish hamda shaxsiylashtirilgan ta'limda individual axborot ehtiyojlarini aniqlashni o'z ichiga oladi.

Axborot bilan ishlash ko'nikmalarini o'rgatish nuqtayi nazaridan o'qituvchi talabalarni nafaqat fanga oid bilimlar bilan ta'minlashi, balki axborotni qidirishning zamonaviy usullari (ilmiy ma'lumotlar bazalari, qidiruv strategiyalari), axborot manbalarini baholash mezonlari (peer-reviewed maqolalar, rasmiy hujjatlar), iqtibos keltirish va parafraz qilish qoidalari hamda axborotni etik ishlatish prinsiplari bilan ham tanishtirishi kerak. Pynoo va hamkasblari o'qituvchilarning raqamli texnologiyalarga qarshilik ko'rsatish muammosini tahlil qilib, muvaffaqiyatli transformatsiya uchun doimiy qo'llab-quvvatlash va malaka oshirishning muhimligini ta'kidlaydilar. O'qituvchilar raqamli vositalarni shunchaki texnologik jihatdan emas, balki axborot mobilligini rivojlantirish kontekstida qanday qo'llash kerakligini ham o'rganishlari zarur.

Ung va hamkasblari Malayziya o'qituvchilari orasida o'tkazilgan so'rov natijalariga ko'ra, ko'pchilik o'qituvchilar asosiy raqamli vositalardan foydalana olsalar-da, ularni axborot mobilligini rivojlantirish maqsadida samarali qo'llash uchun qo'shimcha malaka oshirishga muhtoj ekanliklarini qayd etadilar [8]. Tzafilkou va hamkasblari texnologik, pedagogik va psixologik omillarning barchasi birdek ahamiyatli ekanligini ta'kidlaydilar [9]. Texnologik jihatdan o'qituvchilar turli raqamli vositalar va platformalardan foydalanishni bilishlari kerak. Pedagogik jihatdan esa ushbu vositalarni talabalarning axborot mobilligini rivojlantirish uchun qo'llash strategiyalarini egallashlari lozim. Psixologik jihatdan o'qituvchilar o'zlarining an'anaviy "bilim manbai" rolidan voz kechishga va talabalarning mustaqilligini qo'llab-quvvatlashga tayyor bo'lishlari zarur.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan tadqiqot ta'limning raqamli modifikatsiyalari hamda talabalarning axborot mobilligini rivojlantirish o'rtasidagi chuqur bog'liqlikni ko'rsatdi. Ta'limning raqamli modifikatsiyalari shunchaki texnologik vositalarni qo'shishdan iborat emas, balki ta'lim jarayonining tub mohiyatini o'zgartirish, talabalarning axborot bilan ishlash usullarini qayta tashkil etish va ularni axborot muhitida faol subyektga aylantirishni anglatadi. Tadqiqot natijalariga asosan, ta'limning raqamli modifikatsiyalari va axborot mobilligining o'zaro bog'liqligi haqida bir qator muhim xulosalar shakllantirildi.

Birinchidan, har bir raqamli modifikatsiya axborot mobilligining ma'lum komponentlarini rivojlantirishga yo'naltirilgan. Flipped classroom modeli asosan talabalarning axborotga moslashuvchan kirishi, uni chuqur qayta ishlashi va individual sur'atda o'zlashtirishini ta'minlaydi. Ushbu modifikatsiya talabalarning axborotni qidirish (qo'shimcha resurslarni topish), baholash (turli tushuntirishlarni taqqoslash) va qayta ishlash (o'z vaqtida pauza qilib o'ylash) qobiliyatlarini rivojlantiradi. Sinf vaqtida esa axborotni amaliy vazifalar bilan integratsiya qilish ko'nikmalari mustahkamlanadi. Loyiha asosidagi o'rganish talabalarning axborot qidirish strategiyalarini, turli manbalarni tanqidiy baholash va ularni loyiha maqsadlariga muvofiq integratsiya qilish ko'nikmalarini amaliy sharoitda rivojlantiradi. Ushbu modifikatsiya talabalarni real muammolar kontekstida axborot bilan ishlashga undaydi; natijada axborot mobilligi abstrakt ko'nikma emas, balki amaliy qobiliyatga aylanadi. Shaxsiylashtirilgan va adaptiv ta'lim har bir talabaning individual axborot ehtiyojlari hamda o'rganish xususiyatlariga mos ravishda axborot oqimini optimallashtirib, axborot mobilligini maksimal darajada qo'llab-quvvatlaydi.

Ikkinchidan, ta'limning raqamli modifikatsiyalari talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini passivdan faolga o'zgartiradi. An'anaviy modelda talabalar asosan tayyor axborotni qabul qiluvchi passiv subyekt bo'lsalar, raqamli modifikatsiyalarda ular axborotni mustaqil qidiruvchi, baholovchi va qo'llovchi faol subyektga aylanadi. Flipped classroom modelida talabalar darsdan oldin axborotni o'zlari qidiradilar, loyiha asosidagi o'rganishda zarur ma'lumotlarni turli manbalardan to'playdilar, shaxsiylashtirilgan ta'limda esa o'z o'rganish yo'llarini tanlab, zarur axborotni belgilaydilar. Ushbu o'zgarish talabalarning axborot mobilligini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan pedagogik sharoitni yaratadi.

Uchinchidan, raqamli baholash tizimlari talabalarning axborot mobilligini nafaqat o'lchash, balki uni doimiy rivojlantirish uchun feedback mexanizmi sifatida xizmat qiladi. Formativ baholash, tezkor feedback, avtomatik kod tekshirish va plagiatni aniqlash vositalari talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini monitoring qilish, zaif jihatlarni aniqlash va o'z vaqtida tuzatish imkonini beradi. Bu esa axborot mobilligining doimiy rivojlanishiga xizmat qiladi.

Amaliy tavsiyalar bir necha yo'nalishda shakllantirildi. Ta'lim muassasalari uchun ta'limning raqamli modifikatsiyalarini bosqichma-bosqich joriy etish strategiyasini ishlab chiqish, o'qituvchilar uchun axborot mobilligini rivojlantirishga yo'naltirilgan malaka oshirish dasturlarini tashkil etish, talabalar uchun axborot savodxonligi bo'yicha maxsus kurslar yoki modullarni kiritish, raqamli baholash tizimlarini axborot mobilligini monitoring qilish uchun sozlash hamda flipped classroom, loyiha asosidagi va shaxsiylashtirilgan ta'limni qo'llab-quvvatlovchi texnologik infratuzilmani yaratish tavsiya etiladi.

O'qituvchilar uchun flipped classroom modelini joriy etishda sifatli video darslar va qo'shimcha axborot manbalarini tanlash yoki yaratish, loyiha asosidagi o'rganishda talabalarni axborot qidirish strategiyalariga o'rgatish va zarur ma'lumotlar bazalariga yo'naltirish, shaxsiylashtirilgan platformalardan foydalanib, talabalarning individual axborot ehtiyojlarini aniqlash, talabalarni professional axborot manbalari (ilmiy ma'lumotlar bazalari, rasmiy dokumentatsiyalar) bilan tanishtirish, axborotni tanqidiy baholash mezonlarini o'rgatish va axborotdan etik foydalanish prinsiplarini ta'kidlash hamda doimiy formativ feedback berish orqali talabalarning axborot bilan ishlash jarayonini qo'llab-quvvatlash tavsiya etiladi.

Talabalar uchun flipped classroom modelida darsdan oldin video darslar va raqamli resurslarni diqqat bilan o'rganib, zarur axborotni qayd etish, loyihalarda ishlash jarayonida turli axborot manbalarini qidirish, ularni taqqoslash va eng ishonchliharini tanlash, shaxsiylashtirilgan platformalarda o'z progressini muntazam kuza-tish va zaif jihatlarni mustahkamlash, axborotni tanqidiy baholash ko'nikmalarini rivojlantirish va manbalarning ishonchligini tekshirish, shuningdek, axborotdan etik foydalanish, to'g'ri iqtibos keltirish va parafraz qilish qoidalariga rioya etish tavsiya etiladi.

Kelajak tadqiqotlar yo'nalishlari sifatida O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida ta'limning raqamli modifi-katsiyalarini joriy etish va talabalarning axborot mobilligiga ta'sirini eksperimental o'rganish, talabalarning axborot mobilligini baholash uchun diagnostik vositalar va metodikalarni ishlab chiqish, turli fanlar va ta'lim bosqichlarida raqamli modifikatsiyalarning axborot mobilligiga ta'sirini qiyosiy tahlil qilish, sun'iy intellekt va adaptiv texnologiyalarning axborot mobilligini rivojlantirishdagi imkoniyatlarini chuqur o'rganish hamda o'qituv-chilarning axborot mobilligini qo'llab-quvvatlash kompetensiyalarini rivojlantirish uchun samarali malaka oshirish modellarini yaratish belgilandi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Bergmann J. Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day / J. Bergmann, A. Sams. – Wash- ington, DC: International Society for Technology in Education, 2012. – 120 p.
2. Krajcik J. S. Project-Based Learning / J. S. Krajcik, P. C. Blumenfeld // The Cambridge Handbook of the Learning Sci- ences / ed. R. K. Sawyer. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006. – P. 317–334.
3. Pane J. F. Continued Progress: Promising Evidence on Personalized Learning / J. F. Pane, E. D. Steiner, M. D. Baird, L. S. Hamilton. – Santa Monica, CA: RAND Corporation, 2017. – 98 p. – URL: https://www.rand.org/pubs/research_ reports/RR2042.html
4. Penchev B. P., Todoranova L. I. Evaluating the Accessibility of Electronic Educational Resources in PDF Format // 2024 International Conference on Automatics and Informatics (ICAI). – IEEE, 2024. – URL: <https://ieeexplore.ieee. org/abstract/document/10851694/>
5. Florjancic V. The challenges of distance assessment in higher education – a case study // International Journal of Learning Technology. – 2022. – Vol. 17. – P. 77–93. – DOI: 10.1504/IJLT.2022.10048513.
6. Morrison A. Chilean English as a Foreign Language Teacher Educators' Conceptions and Practices of Online Assessment / A. Morrison, P. Sepúlveda-Escobar // RELC Journal. – 2022. – Vol. 55, No. 2. – P. 394–408. – DOI: 10.1177/00336882221079059. – URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/00336882221079059> (ochilgan sana: 21-01-2026).
7. Eden S. Cognitive and technological resources in teachers' adaptation to emergency remote teaching // Frontiers in Education. – 2024. – Vol. 9. – Art. 1450620. – DOI: 10.3389/feduc.2024.1450620.
8. Ung L., Labadin J., Mohamad F. S. Computational thinking for teachers: Development of a localised e-learning system // Computers & Education. – 2022. – Vol. 177. – P. 104379. – DOI: 10.1016/j.compedu.2021.104379.
9. Perifanou M., Economides A. A., Tzaflikou K. Teachers' Digital Skills Readiness During COVID-19 Pandemic // Interna- tional Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET). – 2021. – Vol. 16, No. 08. – P. 238–251. – DOI: 10.3991/ ijet.v16i08.21011.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №2(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.